

**RHIB22, Religionshistoria: Antik gnosticism - texter och
traditioner, 7,5 högskolepoäng**
History of Religions: Ancient Gnosticism - Texts and Traditions,
7.5 credits
Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är en historisk, äldre version, faställd av prodekanen med ansvar för grundutbildning vid de humanistiska och teologiska fakulteterna 2015-03-06 och gällde från och med 2015-06-08, vårterminen 2015.

Allmänna uppgifter

Ämne: Religionshistoria

Kursen ges som fristående kurs. Kursen kan ingå i en generell examen på såväl grundnivå som avancerad nivå.

Huvudområde

-

Fördjupning

G1F, Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande

Kunskap och förståelse

- översiktligt kunna redogöra för dragen i centrala antika gnostiska rörelser, texter och idévärldar,
- kunna identifiera grundläggande och klassiska filosofiska diskussioner i gnostiska texter och världsbilder,
- kunna diskutera likheter, skillnader och relationer mellan olika gnostiska grupper,
- kunna redogöra för metodologiska svårigheter och grundläggande vetenskapsteoretisk problematik i forskningen om gnosticism,

Färdighet och förmåga

- kunna identifiera och på ett grundläggande sätt analysera och värdera källproblematik gällande antikt textmaterial,
- muntligt och skriftligt kunna bearbeta översättningsproblematik och hermeneutiska frågor,
- kunna problematisera termen "gnosticism" utifrån skillnader i emisk kontra etisk språkanvändning,

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kunna problematisera gnostiska källor och traditioner utifrån ett genus- och minoritetsperspektiv.

Kursens innehåll

Kursen är en introduktion till antikens gnostiska myter, riter och liturgi. Fokus ligger på undergrupperna setianism och valentinianism men även hermetiska och tomaskristna texter och traditioner introduceras och diskuteras med problematisering av vissa aspekter.

I kursen studeras originaltexter i översättning, främst ur textfyndet Nag Hammadi-biblioteket, men även kyrkofädernas skildringar av gnosticism uppmärksammas. Källläget problematiseras, kontrasteras och diskuteras i föreläsningar och seminarier. Kursen utgår från en problematisering av termen gnosticism, varvid gnosticisms "ursprung" och förhållande till kristendom, judendom och hellenism diskuteras. Vidare presenteras gnostiska texters relation till samtida grekisk och romersk religion och filosofi med särskild tonvikt lagd vid medelplatoniker och stoiker.

I slutet av kursen lämnas utrymme för diskussion om populärhistoriska frågor som florerat under senare tid i media. Dessa frågor kontextualiseras och problematiseras. Den studerande introduceras i frågor såsom äktheten och relevansen av det fragment som går under benämningen "Jesus frus fragment". Synen på kvinnan och det kvinnliga bland antika gnostiska grupper diskuteras. Ytterligare frågor som behandlas är relationen mellan Nya testamentet och texter och grupper som klassats som gnostiska, t.ex. Tomasevangeliet och Valentinus av Alexandria, samt gnostiska texters relevans för kunskap om den historiske Jesus.

Kursens genomförande

Undervisningen sker i form av föreläsningar och ett obligatoriskt seminarium. Frånvaro från seminariet kompletteras enligt lärares anvisning.

Kursens examination

Examination sker genom aktivt deltagande i seminariet samt genom en avslutande salstentamen.

Prov/moment

1501 Antik gnosticism - texter och traditioner, 7,5 hp Betygsskala: Underkänd, Godkänd, Väl godkänd

Betyg

Betygskalan omfattar betygsgraderna Underkänd, Godkänd, Väl godkänd.

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs 30 hp studier inom valfritt område.

Övrigt

1. Kursen ges vid Centrum för teologi och religionsvetenskap, Lunds universitet.
2. Poängtal för kursinnehåll som helt eller delvis är gemensamt med annan kurs får endast tillgodoräknas en gång i examen.
3. För ytterligare information hänvisas till aktuellt anmälnings- och informationsmaterial.